

ζουν σὲ δυὸ γρούπους : τὶς Ἀνατολικὲς Βουργάρικες καὶ τὶς Δυτικὲς.

Γράμματα ἢ Βουργάρικη γλῶσσα ἔχει τριάντα τρία, τὰ εἴκοσι σύμφωνα. Ἀπ' αὐτὰ περίσσια εἶναι συριστικά. Ἀπ' τὰ φωνήεντα δυὸ (τὸ Yer golème καὶ yer mlak), ὅταν εἶναι τελικά, δὲν προφέρνουνται καὶ μερικά εἶναι δίφτογγα. Γιὰ εὐκολία ἡμεῖς ἐδῶ θὰ σημειώνουμε τοὺς φτόγγους μὲ λατινικὰ γράμματα καὶ σ' αὐτὰ δίνουμε τὴ φωνὴ πού ἔχουν μόνα τους, ὅχι τὴ σχετικὴ τους προφορὰ στὶς διάφορες ρωμανικὲς γλώσσες. Τὸ **X** τὸ γράφουμε ἑλληνικά, γιατί προφέρνεται ἀπαράλλαχτα, ἐπίσης τὸ **Φ**, πού τῶχουν μόνο σὲ ξένες λέξεις : Φάρ=φάρος, Φενέρ=τὸ φανάρι. Γιὰ τὴ φωνὴ πούχει τὸ λατιν. u γράφουμε ου, ὅπως στὰ γαλλικά. Πολλὲς φορές ὅπου ἔχουμε y εἶναι ὁ λατ. φτόγγος j καὶ πάντα εἶναι συνίζηση. Τὸ j τῶχουμε μὲ τὴ γαλλικὴ προφορὰ. Ἐπίσης μὲ τὴ γαλλικὴ προφορὰ τὴ δίφτογγο eu. Τὸ i εἶναι ἡμίφωνο. Τὸ g ὡς **γι**. Τὸ s πάντα ὡς **σ**.

Ἡ γλῶσσα πού γράφεται καὶ πού γι' αὐτὴν θὰ μιλήσουμε ἐπήρε τελευταῖα πλῆθος ἀπὸ ξενικά στοιχεία ἀπ' τὶς Εὐρωπαϊκὲς καλλιεργημένες γλώσσες. Τέτια λ. χ. μάς φαίνονται τὸ χειρόι=ἥρωας, serigen=σοβαρός, interesoίνam se=ἐνδιαφέρνουμε κατλ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο μόλις εἶναι κατανοήσιμη ἀπ' ἀπ' τὸν πολὺ λαό. Ἐξὸν ἕμως τὰ δανείσματα τῶν λογίων καὶ ἡ λαϊκὴ γλῶσσα εἶναι γεμάτη ἀπὸ ξένες λέξεις, τούρκικες, νεοελληνικὲς καὶ ἄλλες. Τούρκικες : Fenér (ἀπ' τὸ ἑλληνικὸ φανάρι), Tutum (ἐδῶ ἢ προφορὰ τοῦ u γαλλικὴ)=καπνός, χαϊνάν=ζῶο κατλ. Καὶ τὸ **χφάλα**=παίνεμα, σάμπως εἶναι τὸ τουρκ. **εἰβαλλά**=εὐχαριστώ. Ἐπίσης τὸ βοηθητικὸ ρῆμα schteu=θέλω μοιάζει μὲ τὸ τούρκικο **ιστέϊορουμ**=θέλω. Τὸ Koula=πύργος, ὅπως λένε κ' οἱ Τούρκοι, δὲν ξέρω ἂν εἶναι τούρκικο ἢ βουργάρικο. Κάποι διαβάσα ἔτι τὸ δάνεισμα ἀπ' τὰ τούρκικα τόσο πολὺ ἐδῶ κ' ἐκεῖ προχώρησε, ὥστε νὰ πάρουν καὶ ἀτέφια τὴν τούρκικη κλίση. Παράδειγμα ἕμως γι' αὐτὸ δὲν ξέρω νὰ πῶ. Ἑλληνικὲς : éftino=φτηνός, π.χ. Éftino, ama guilo, resképo ama milo=φτηνέ, ἀλλὰ βρώμιο, ἀκριβέ, ἀλλὰ νόστιμο (Ἀπὸ τὶς Παροιμίες Ν. Πολίτη. Καὶ τὸ ama τούρκικο, στὴν καλή τους γλῶσσα ἕμως λένε no. Δὲν ξέρω, ἂν οἱ παροιμίαι αὐτὰς πού ἔστειλε γιὰ τὴ Συλλογὴ τοῦ Ν. Πολίτη ὁ Π. Θ. Τσίλλερ εἶναι καθαυτὸ βουργάρικες ἢ μακεδονοβουργάρικες). jéschko=ζεστός, eláte=ἐλάτε, sitomáχ=φτωχός (χειρομάχος ἢ λέξη διατηριέται, μού φαίνεται, στὴ Χιὸ καὶ στὸν Τσεσμέ καὶ θὰ τὴν ἔχη ὁ Πασπάτης στὸ Γλωσσάριό του), ángel=ἄγγελος, mirischeu=μυρίζω (Doušchata mi na mléco mirische. Παροιμ. Πολ.), xilyádo=χιλία, edna xi-

lyáda=μιά χιλιάδα κατλ. Καὶ στέ : pari v' bróï=μὲ μετρητά, δὲν ξέρω μήπως κείνο τὸ bróï εἶναι τὸ Ἑλληνικὸ **μπρός**. Ἀπ' ἄλλες γλώσσες : boutilka=μποτίλλια, magazin=μαγαζί, vino=κρασί, moment=στιγμὴ κατλ.

(Ἀκολουθεῖ

ΛΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΜΕ ΚΟΙΤΟΥΝ

(E. SCHWANGART)

Τα μάτια αὐτα που με κοιτουν. Ωμίμένα !
Πιὸς μ' ἔχει ἔτσι ἄλλη μια φορα κοιτάξει ;
Πιά θύμηση παλια ἀπ' τα περασμένα
Ζητάει παλια φαρμάκια να μου στάξει ;

Καμια καρδια πούχω την προσπεράσει
Κι' ἀπρόσεχτα στο δρόμο μου πατήσει,
Καμια ψυχη που στης ζωης τη βιάση
Στο διάβα μου φαρμάκι εχω ποτίσει ;

Δεν ξέρω πια' μα σα να τιμωράει
Κάνα μου κρίμα ἀπλήρωτο της νιότης,
Ἐτσι η ματιά σου τώρα μου μιλάει,
Κι' ὁμως παγώνω μπρος στο βουβαμὸ της.

K. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Τὸ μὲ διπλὰς ἑλικας καὶ μηχανάς, **ἀφθάστου ταχύτητος**, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμπας) :

Ἐκάστην ΠΕΜΠΤΗΝ ὥρα 11 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ **Σύρον, Ἄνδρον, Κόρθιον, Τήνον**.

Ἐκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 2 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ **Χιόν, Σμύρνην, Μυτιλήνην, Θεσσαλονίκην**.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Γραφεῖα Γενικῆς Διευθύνσεως Ἀπελλσῦ-1, ἀριθ. Τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ. Γενικὸν Πρακτορεῖον ὁδὸς Φίλωνος, ἀριθ. 44, ἀριθ. Τηλ. 227.

ΣΗΜ. Αἱ κατὰ τὸ ἐκδοθὲν δρομολόγιον ὕροι ἀρξέως καὶ ἀναχωρήσεως ἐν ἐκάστῳ λιμένι εἶναι ἀπολύτου Σιδηροδρομικῆς ἀκριβείας.